

I. DIO – Preporuke o Statutu Hrvatskog Crvenog križa iz 2016. godine

Sljedeće preporuke trebale bi biti uključene u Statut HCK iz 2016. kako bi se tekst uskladio s **OBAVEZNIM** standardima navedenima u Smjernicama za statute nacionalnih društava iz 2018. godine:

Obavezni standardi iz Smjernica	Članci Statuta HCK iz 2016. preporučeni za reviziju
<p>Standard 1.1 Statut je u skladu s temeljnim načelima.</p> <p>Standard 1.3 Statut odražava misiju i ciljeve nacionalnog društva.</p>	<p>Preporučuje se izmjena Članka 4. dodavanjem kategorija <i>državljanstva, dobi, invaliditeta i etničkog podrijetla</i> u popis razlikovnih kriterija prema kojima HCK ne diskriminira osobe prilikom ostvarenja svojih ciljeva.</p>
<p>Standard 1.3 Statut odražava misiju i ciljeve nacionalnog društva.</p>	<p>Preporučuje se izmjena Članka 5. u koji je uz već spomenute Ženevske konvencije i njihove Dopunske protokole; rezolucije donesene na statutarnim sastancima Pokreta; strategije i odluke Međunarodne federacije društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (IFRC) i Međunarodnog odbora Crvenog križa (ICRC) te odluke tijela Pokreta, potrebno dodati da HCK i njegovi ustrojstveni oblici obavljaju svoje zadaće i aktivnosti te pružaju usluge kako je definirano i:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Statutom Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (Pokret), te – relevantnim nacionalnim zakonima i sporazumima.
<p>Standard 1.5 Statut obvezuje nacionalno društvo na upotrebu znaka u skladu s relevantnim pravilima i propisima.</p>	<p>Preporučuje se izmjena Članka 2. kako bi se definiralo da će:</p> <ul style="list-style-type: none"> – HCK izraditi interne propise o korištenju znaka i vlastitog logotipa od strane svojih djelatnika, članova i volontera (u skladu sa Zakonom o zaštiti naziva i znaka Crvenog križa iz 1993. godine) – gore navedeni interni propisi o znaku moraju biti u skladu sa Ženevskim konvencijama iz 1949. i njihovim Dopunskim protokolima, primjenjivim pravilima i propisima Pokreta o korištenju znaka, uz relevantne nacionalno zakonodavstvo koje definira upotrebu i zaštitu znaka, kao što su nacionalno zakonodavstvo o provedbi Ženevskih konvencija, Zakon o Hrvatskom Crvenom križu iz 1991. i Zakon o zaštiti naziva i znaka Crvenog križa iz 1993.
<p>Standard 2.1 Nacionalno društvo mora biti otvoreno za sve koji žele biti članovi.</p>	<p>Preporučuje se izmjena Članka 10. dodavanjem kategorija <i>državljanstva, dobi, invaliditeta i etničkog podrijetla</i> u popis razlikovnih kriterija prema kojima HCK ne diskriminira osobe tijekom procesa pridobivanja novih članova.</p>
<p>Standard 2.3 Statutom je definiran proces učlanjenja i prestanak članstva.</p>	<p>Preporučuje se izmjena Članka 10. dodavanjem nove odredbe kojom bi se:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisalo kako se može prijaviti za članstvo, – definiralo okolnosti i procedure prema kojima se član može suspendirati (u Članku 14. već je navedena definicija i procedura za isključenje članova),

	<ul style="list-style-type: none"> – utvrdilo procedure za rješavanje pritužbi ili sporova koji uključuju članove. <p><i>*U slučaju da su gore preporučene odredbe definirane ili implementirane u nekim drugim propisima, instrumentima ili procedurama HCK, referencu na tu temu treba uključiti u tekst Statuta.</i></p> <p><i>Ova se napomena odnosi na sve preporuke/prijedloge navedene u ovom pismu.</i></p>
<p>Standard 3.1 Nacionalno društvo mora biti otvoreno za sve koji žele volontirati.</p> <p>Standard 3.2 Statutom je definirano tko su volonteri te prava i obveze volontera.</p>	<p>U Članku 15. jasno su navedene odredbe koje se tiču volontera HCK. Međutim, preporučuje se izmijeniti Članak 15. ili u spomenute posebne propise koji se odnose na sva specifična pitanja o volonterima HCK, a koji su predviđeni za usvajanje na Glavnom odboru, uključiti sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - navesti da je HCK otvoren za sve koji žele volontirati bez ikakvog oblika diskriminacije na temelju spola, etničkog podrijetla, nacionalnosti ili državljanstva, dobi, invaliditeta, jezika, političkih uvjerenja, vjerskih uvjerenja, socijalnog porijekla ili bilo koje druge slične osnove, - definirati prava i obveze volontera, - te navesti da se stegovni postupci i postupci rješavanja sporova HCK također primjenjuju i na volontere. <p>Više detalja o obaveznim standardima pod 3.1 i 3.2 (koji se odnose na volontere) može se pronaći u Smjernicama na stranicama 21-23 (engleska verzija).</p>
<p>Standard 4.2 Statutom su definirana tijela upravljanja i upravljačke pozicije na svim razinama organiziranosti te njihove funkcije.</p>	<p>Preporučuje se sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirati za pozicije predsjednika, potpredsjednika i članova Glavnog odbora HCK (na nacionalnoj i na nižim razinama organiziranosti) <ul style="list-style-type: none"> – tko i kako procjenjuje ispunjavaju li potencijalni kandidati zadane kriterije, – minimalne kvalifikacije koje potencijalni kandidati moraju imati da bi se mogli prijaviti za te pozicije, – kako se mogu razriješiti dužnosti i po kojoj osnovi i – postupanje ako osoba odstupa s dužnosti ili bude smijenjena prije isteka mandata (primjenjivo za pozicije potpredsjednika), - definirati za Nadzorni odbor HCK (Članak 30.) (ili statutom lokalnih društava HCK ili Statutom HCK) <ul style="list-style-type: none"> – tko je odgovoran za sazivanje sjednica, – kakva vrsta obavijesti je potrebna za sjednice, – koliko često se sjednice sazivaju, – odredbe o sazivanju izvanrednih sjednica, – tko donosi odluke između sjednica, – procedure za donošenje odluka, uključujući kvorum i većinu potrebnu za donošenje odluka, – postupanje ako nema kvoruma, – pravila i postupci, koji mogu uključivati odredbe za korištenje informatičke tehnologije za sazivanje sastanaka, – tko može biti biran u ta tijela upravljanja,

	<ul style="list-style-type: none"> – tko i kako procjenjuje ispunjavaju li potencijalni kandidati zadane kriterije, – minimalne kvalifikacije koje potencijalni kandidati moraju imati da bi se mogli prijaviti za te pozicije, – njihove ovlasti i odgovornosti, – kako se mogu razriješiti dužnosti i po kojoj osnovi, i – postupanje ako osoba na položaju odstupa ili bude smijenjena prije isteka mandata, <p>- ista preporuka vrijedi i za radna tijela na lokalnoj i nacionalnoj razini HCK (Čl. 31.), kao i za Etičko povjerenstvo iz Čl. 43.,</p> <p>- definirati kvorum i većinu potrebnu za donošenje odluka, u slučaju ponovljenog sazivanja Glavnog odbora HCK.</p>
<p>Standard 4.3 Statut osigurava legitimitet i kapacitet upravljačkih tijela i pozicija nacionalnog društva.</p>	<p>Preporučuje se sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izmijeniti odredbu o sukobu interesa u Članku 24. i dodati sljedeće obveze: <ul style="list-style-type: none"> – <i>da su svi pojedinci na rukovodećim pozicijama dužni prijaviti sve potencijalne ili stvarne sukobe interesa ili pitanja koja bi se mogla smatrati sukobom interesa,</i> – <i>u slučaju potencijalnog ili stvarnog sukoba interesa, osoba na koju se to odnosi mora se suzdržati od raspravljanja i glasovanja o pitanjima koja ga/je se tiču,</i> - izmijeniti Članak 27. kako bi se odgovornostima skupština lokalnih društava HCK dodala odgovornost za izbor zastupnika za sastav Skupštine HCK, - uključiti nekoliko novih odredbi u Statut kojima će se definirati: <ul style="list-style-type: none"> – na koji način su dionici HCK, poput članova i/ili volontera, uključeni u proces odabira (kandidata) na upravljačke pozicije na različitim razinama organiziranosti HCK, – tko može glasovati i prema kojim procedurama, – kako se provjerava ispunjavaju li potencijalni kandidati za bilo koju upravljačku poziciju kriterije prihvatljivosti odnosno imaju li željeni profil; to bi se moglo regulirati poslovníkom izbornog povjerenstva, – razlozi za neprihvatljivost te osnova i procedure za razrješenje izabranih pojedinaca s dužnosti, – vezano za upravljačke pozicije za koje se provode izbori, izbori moraju biti slobodni i pošteni, te se moraju provoditi tajnim glasovanjem, – Kodeks ponašanja; u Statutu HCK spominje se „Etički kodeks Hrvatskog Crvenog križa“ (Čl. 10., 14. i 39.); budući da spomenuti Etički kodeks nije dostavljen Zajedničkoj komisiji za statute, preporučuje se da se Etički kodeks, ako je potrebno, revidira i dopuni odredbom u kojoj se navodi da svi članovi upravljačkih tijela moraju potpisati kodeks ponašanja koji postavlja osnovna pravila ponašanja vezana za njihov rad i obnašanje dužnosti; kodeks ponašanja mora izriječno navesti sljedeće obveze: <ul style="list-style-type: none"> – djelovati, u svakom trenutku, u skladu s temeljnim načelima, – pokazati najviše standarde osobnog integriteta,

	<ul style="list-style-type: none"> – postupati dobronamjerno i u najboljem interesu HCK, – postupati razumno, s brigom i dužnom pažnjom, – ne zloupotrebjavati podatke ili svoj položaj, te poštivati povjerljivost osjetljivih podataka, – javno obznaniti saznanja i postupati u slučaju postojanja sukoba interesa, – ne zloupotrebjavati moć ili ovlasti, na primjer korištenjem imovine HCK u osobne svrhe ili narušavanjem autoriteta izvršnog predsjednika prema zaposlenicima, – ne kršiti politike HCK, – suzdržati se od svih oblika prijevare i korupcije, – suzdržati se od svih oblika uznemiravanja, uključujući seksualno uznemiravanje i – promicati suradnju i partnerstvo među članovima upravljačkih tijela.
Standard 4.4 Statut osigurava redovitu rotaciju na upravljačkim pozicijama.	Preporučuje se izmjena Članka 37. kako bi se odredilo koliko mandata (uključujući uzastopne mandate) mogu imati članovi Glavne skupštine HCK. Smjernice propisuju da mora postojati ograničenje broja uzastopnih mandata koje pojedinac može provesti na istoj upravljačkoj poziciji na centralnoj razini (na primjer, najviše dva uzastopna mandata u trajanju od četiri ili pet godina na istoj poziciji, s mogućnošću ponovnog kandidiranja nakon isteka jednog mandata).
Standard 4.5 Statutom su definirane uloge, nadležnosti i odgovornosti za glavne rukovodeće pozicije, kao i procedure koje se odnose na imenovanje i završetak mandata.	Preporučuje se izmjena Članka 44. uključivanjem kriterija prihvatljivosti za najviše rukovodeće pozicije, npr. zabrana sudjelovanja u aktivnostima za koje bi se moglo smatrati da kompromitiraju sposobnost izvršavanja rukovodeće uloge u skladu s temeljnim načelima, ili koje bi mogle ugroziti imidž i ugled HCK.
Standard 5.2 Statut mora osigurati da nacionalno društvo odlučuje, djeluje i govori kao cjelina.	Preporučuje se izmjena Članka 22. dodavanjem sljedećih centraliziranih odgovornosti HCK: <ul style="list-style-type: none"> – zaštita integriteta HCK, uključujući poštovanje temeljnih načela, – uspostavljanje kontakta i sporazuma s ostalim sastavnicama Pokreta, – definiranje općeg okvira politika (u područjima kao što su financije, ljudski resursi, volontiranje te usklađenost i integritet) i upravljanje rizicima, – koordinacija nacionalnih programa kako bi se osiguralo korištenje resursa u skladu s humanitarnim potrebama i postojanje dosljednosti u pružanju usluga, – sveukupna financijska koordinacija, nadzor i odgovornost, uključujući konsolidirani proračun, financijske račune i reviziju, kao i – disciplinske postupke i rješavanje sporova (u slučaju da se sporovi ne mogu riješiti lokalno).
Standard 6.1	Kao što je gore navedeno (Standard 4.2), zapaženo je da se u Statutu HCK spominje „Etički kodeks Hrvatskog Crvenog križa“ (Članci 10., 14. i 39.); međutim, budući da spomenuti Etički kodeks nije dostavljen

<p>Statut navodi da se integritet i etički standardi moraju poštovati.</p>	<p>Zajedničkoj komisiji za statute, preporučuje se da se, u Etički kodeks ako već nije, ili u Statut HCK uključi sljedeće standarde integriteta i etičke standarde koji se moraju poštovati na svim razinama HCK, uključujući nultu toleranciju za kršenje ovih standarda:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poštivanje temeljnih načela te politika i propisa HCK, – zaštita povjerljivosti i održavanje povjerenja onih kojima HCK pomaže, – postupanje i donošenje odluka u interesu HCK kada pojedinac/tijelo djeluje u njegovo ime postupajući prema svima s dostojanstvom i poštovanjem, suzdržavajući se od: <ul style="list-style-type: none"> - diskriminacije na temelju spola, etničkog porijekla, nacionalnosti ili državljanstva, dobi, invaliditeta, jezika, političkih uvjerenja, vjerskih uvjerenja, društvenog porijekla ili bilo kojeg drugog razlikovnog kriterija, - ksenofobije i drugih oblika rasizma, - mobinga i uznemiravanja, uključujući seksualno uznemiravanje, - seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja – pošteno djelovanje s integritetom u svim transakcijama i poslovima, što uključuje suzdržavanje od prijevare i korupcije, zlouporabe ovlasti i nepotizma – izbjegavanje sukoba interesa i rješavanje stvarnih ili mogućih sukoba interesa na primjereni način (u skladu s našom gornjom preporukom koja se odnosi na Članak 24). <p>Osim toga, preporučuje se da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Statut obvezuje HCK da Etički kodeks (koji bi trebao uključivati gore navedeno) potpišu i poštuju svi pojedinci na upravljačkim pozicijama, zaposlenici, članovi, volonteri ili bilo koja druga osoba povezana s HCK-om (pripravnici, osobe iz drugih nacionalnih društava privremeno zaposlene u HCK - „staff-on-loan itd.), i – Statut obvezuje lokalna društva i sve druge subjekte unutar HCK da se pobrinu da pojedinci poštuju gore navedene etičke standarde s integritetom.
<p>Standard 6.2 Statut definira procedure koje osiguravaju usklađenost s integritetom i etičkim standardima i kako se odgovara na kršenje istih.</p>	<p>Preporučuje se dodati novu odredbu u Statut, ili u Etički kodeks kojom će se:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisati ili se pozvati na propise koji opisuju mehanizme, procese i procedure za provedbu istrage i – u slučaju nepoštivanja definiranih standarda integriteta i etičkih standarda – sankcionirati pojedince, kao i subjekte, uključujući društva HCK, – opisati koja tijela mogu sankcionirati nepoštivanje standarda, na temelju koje osnove i koje su primjenjive sankcije; disciplinski postupci moraju iskazivati proceduralnu pravednost i jamstva pravilnog postupka; ako su takva jamstva navedena u drugom regulatornom tekstu ili pravilniku koji je usvojio HCK, ta referenca treba biti uključena i u tekst Statuta, i – uspostaviti postupak za zaprimanje, provedbu istraga i odgovaranje na prigovore i optužbe protiv svih osoba povezanih s HCK-om; to bi trebalo uključivati odredbe o

	<p>zaštiti zviždača koje ističu da se HCK neće osvećivati i da će zaštititi povjerljivost podataka svakoga tko podnese pritužbu u dobroj namjeri, posebno korisnika, zaposlenika, volontera i članova.</p>
<p>Standard 7.1 Statut definira način mobiliziranja i upravljanja resursima na transparentan, odgovoran, učinkovit i dosljedan način.</p>	<p>Preporučuje se izmijeniti Članke 47., 48. ili 49. kako bi se:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odredile glavne kategorije prihoda za HCK, kao što su članarine, sredstva prikupljena za programe i projekte, donacije i druge aktivnosti koje donose prihod, te – obvezao HCK da prikuplja resurse na transparentan, dosljedan i odgovoran način.
<p>Standard 7.2 Statut obvezuje nacionalno društvo da svake godine provodi neovisnu, profesionalnu i vanjsku reviziju svojih konsolidiranih financijskih izvještaja.</p>	<p>Preporučuje se izmijeniti Članak 47. te dodati da revizija mora obuhvatiti „konsolidirana financijska izvješća” HCK te da će ih revidirati profesionalni revizor na godišnjoj osnovi.</p>
<p>Standard 8.3 Statut se distribuira svim dionicima u nacionalnom društvu na svim razinama.</p>	<p>Preporučuje se izmijeniti Članak 53. novom odredbom kojom bi se propisalo da se Statut mora distribuirati u cijelom HCK-u i učiniti dostupnim svakom članu HCK ili volonteru na zahtjev.</p>
<p>Ostalo</p>	<p>Zajednička komisija za statute moli da HCK s Komisijom podijeli kopiju svih regulatornih dokumenata ili pravilnika koji su relevantni za provedbu standarda iz Smjernica, koje su usvojila upravljačka tijela HCK, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Etički kodeks iz članaka 10., 14. i 39. – propis o postupku pristupanja članstvu mladih i sudjelovanju u aktivnostima i humanitarnim akcijama HCK, koje će usvojiti Glavni odbor, kako je navedeno u Članku 13., – propise HCK koji se odnose na volontere, kako je navedeno u Članku 15., – detaljne uvjete za osnivanje društava HCK sa svojstvom pravne osobe, kao i prestanak rada i njihova postojanja, a koje će usvojiti Skupština, kako je navedeno u Članku 21. – pravilnike HCK kojima će se regulirati izbor, postupci kandidatura, etička izjava, sukob interesa, ostavke i sva druga pitanja vezana za izbor članova i predstavnika u tijela HCK i njegovih društava koje će usvojiti Skupština HCK, kako je navedeno u Članku 24. – Poslovnik o radu Skupštine HCK, kako je navedeno u Člancima 26., 27. i 39., – Poslovnik Glavnog odbora HCK, kako je navedeno u Članku 42., – i svi drugi regulatorni okviri, pravilnici ili slično koje su usvojili Skupština i Glavni odbor HCK. <p>Navedeno bi omogućilo Zajedničkoj komisiji za statute da dodatno ocijeni usklađenost Statuta HCK i ostalih dokumenata sa standardima</p>

	iz Smjernica i izgradi svoju internetsku biblioteku primjera dobre prakse koje će biti priložene Smjernicama.
--	---

II. DIO - Prijedlozi izmjena i dopuna Statuta HCK

Sljedeći prijedlozi mogu se uključiti u Statut HCK kako bi se tekst uskladio sa sljedećim

PREPORUČLJIVIM standardima iz Smjernica:

Preporučljivi Standardi iz Smjernica	Članci Statuta HCK predloženi za reviziju
Standard 2.2 Statut definira članstvo te prava i obveze članova.	Preporučuje se izmjena Članka 35. kako bi se propisalo da visoki pokrovitelj HCK nema pravo glasa u upravljačkim tijelima HCK i njegovim ustrojstvenim oblicima
Standard 4.3 Statut osigurava legitimitet i kapacitet upravljačkih tijela i pojedinačnih pozicija unutar nacionalnog društva.	Preporučuje se da se u Statut unese nova odredba koja bi: - definirala mogućnost obavljanja upravljačkih zadaća na daljinu, online ili u hibridnom obliku, te okolnosti pod kojima se o tome može odlučiti i tko o tome odlučuje, - potvrdila da se upravljačke zadaće ili procesi HCK koji se održavaju na daljinu, online ili u hibridnom obliku provode u skladu s postojećim ustrojstvenim pravilima HCK. Osim toga, preporučuje se: - razmotriti otvaranje upravljačkih pozicija u HCK-u na svim razinama za kandidate koji dolaze izvan sustava Crvenog križa, jer bi to moglo donijeti neke nove i svježije ideje, znanja ili vještine, te - dodijeliti odgovornost za predstavljanje i zastupanje HCK u državi i inozemstvu samo predsjedniku HCK (na svim razinama), s pravom delegiranja te ovlasti izvršnom predsjedniku; Članke 28., 32., 40. i 44. treba u skladu s time revidirati i dopuniti.
Standard 4.5 Statutom su definirane uloge, nadležnosti i odgovornosti za glavne rukovodeće pozicije, kao i procedure koje se odnose na imenovanje i završetak mandata.	Preporučuje se izmjena Članka 32. kako bi se uključili kriteriji prihvatljivosti za najviše rukovodeće položaje na razini lokalnih društava, npr. zabrana sudjelovanja u aktivnostima za koje se može smatrati da kompromitiraju njihovu sposobnost u obavljanju posla u skladu s temeljnim načelima, ili bi to moglo ugroziti imidž i ugled HCK.
Standard 8.2 Statut ima odredbu o raspuštanju i likvidaciji nacionalnog društva.	Preporučuje se izmjena Članka 51. kako bi se omogućilo da se nakon prestanka djelovanja HCK, osim ako Glavna skupština ne odluči drugačije, sva imovina HCK prenese drugoj nacionalnoj humanitarnoj organizaciji sa sličnim mandatima i zadaćama.

Prethodna komunikacija između Zajedničke komisije za statute (ZKS) i Hrvatskog Crvenog križa vezane uz Statut HCK (od 2010.):

- pismo ZKS, 11. ožujka 2011.,
- pismo HCK, 28. kolovoza 2011.
- pismo ZKS, 29. ožujka 2011.
- pismo HCK, 30. srpnja 2013.,
- pismo ZKS, 10. rujna 2013.
- pismo HCK, 28. travnja 2014.,
- pismo ZKS, 25. lipnja 2014.,
- pismo HCK, 14. svibnja 2015.,
- pismo ZKS, 9. lipnja 2015.,

- pismo HCK, 16. lipnja 2015.,
- pismo HCK, 11. studenog 2022.,
- pismo HCK (2 pisma), 2. ožujka 2022.